2025-78-RE

Causa 2025-78-RE

(Rossell Vilaginés c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 492-2025. Recurs d'empara

Aute del 17 de novembre del 2025

BOPA núm. 141, del 26 de novembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 9 de setembre del 2025, per la representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 9 i del 30 de juliol del 2025, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en termes generals, i en particular, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades, que es reconegui el dret del recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que es retrotregui el procediment al moment en què es van produir les vulneracions al·legades. Així mateix, demana que s'acordi la recusació dels magistrats, Srs. Joan Manel Abril Campoy i Pere Pastor Vilanova, per tenir un interès directe i personal en l'assumpte, ja que van formar part dels tribunals que van redactar les

sentències en el marc de la causa civil d'origen 2-076/93;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 25 de juny de 1993, el Sr. Roger Rossell Vilaginés va presentar una demanda de reivindicació de llegat contra la seva germana, Sra. Rosalia Rossell Vilaginés, en què reclamava un terç del valor total de l'herència deixada pels seus pares, la qual es conformava únicament per béns immobles, que el seu perit valorava en 6.082.500,00 €.

El 27 de març del 2006, la Secció Civil de la Batllia, formada per tres batlles, un dels quals el Sr. Pere Pastor Vilanova, va dictar una sentència que estimava en part la demanda del Sr. Roger Rossell Vilaginés i que condemnava la seva germana a pagar-li 4.000,00 € a la data en què l'agent va assolir la majoria d'edat o va contraure matrimoni.

Ambdues parts van formular recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 14 de febrer del 2008, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, amb el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, com a ponent, va dictar una sentència que desestimava el recurs del Sr. Roger Rossell Vilaginés, estimava el de la seva germana, i revocava la part decisòria de la resolució de la primera instància solament en el sentit de fixar la quantitat a percebre per l'agent en 4.000,00 €, sense donar lloc a cap actualització.

La representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés va presentar un recurs d'empara contra les decisions recaigudes davant les jurisdiccions ordinàries per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució. El 15 de juliol del 2008, el Tribunal Constitucional va inadmetre a tràmit aquest recurs (causa 2008-15-RE).

La representació processal del recurrent va interposar un recurs de súplica contra aquesta inadmissió a tràmit, que va ser desestimada pel Tribunal Constitucional mitjançant un aute, dictat el 6 d'octubre del 2008.

1.2. El 25 de juny del 2025, la representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés va presentar una demanda de revisió contra les sentències del 27 de març del 2006, dictada per la Secció Civil de la Batllia, i del 14 de febrer del 2008, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, al·legant com a motiu l'article 343 a) del Codi de procediment civil, és a dir, el suborn, la violència, la prevaricació judicial o la maquinació fraudulenta que hagi afectat al procés.

1.3. El 9 de juliol del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que no admetia a tràmit aquesta demanda de revisió.

1.4. La representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés va formular un recurs de reposició contra aquesta decisió, i, el 30 de juliol del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute, mitjançant el qual desestimava aquest recurs.

1.5. El 9 de setembre del 2025, la representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés va interposar un recurs d'empara contra els autes del 9 i del 30 de juliol del 2025, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en termes generals, i en particular, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent considera que l'aute del 30 de juliol del 2025, dictat per la Sala Civil, li ha vulnerat els seus drets fonamentals a la llum del *Corpus Iuris Civilis*, de les Constitucions i dels altres drets de Catalunya i de la pròpia jurisprudència de la Sala Civil, ja que no hi ha el més mínim dubte que, en el marc d'aquesta causa, s'ha conculcat el seu dret a la intangibilitat de la legítima i, molt particularment, la clàusula primera de l'escriptura d'heretament del 14 de setembre de 1954, en què els seus pares van establir la seva voluntat que percebés una tercera part del patrimoni.

- Al·lega que, en aquest cas, no hi ha hagut la deguda proporcionalitat entre la raonabilitat i la finalitat legítima de la decisió judicial sobre la base dels seus raonaments exposats al llarg del procediment de revisió i la resposta donada per part dels tribunals, els quals basant-se en argumentacions de plàcet jurídic han conculcat el dret fonamental a la jurisdicció pel fet de negar-se a ponderar el fons dels arguments exposats en la seva demanda de revisió i en el seu recurs de reposició. En aquest sentit, les resolucions judicials de la Sala Civil davant les seves al·legacions s'han enfrontat amb una sèrie de fets indiscutibles tant de dret, com de fet, atès que les diferents resolucions judicials en el marc de la causa origen no podien ignorar les darreres voluntats dels seus pares, ni tampoc podien deteriorar el contingut de la seva legítima i malgrat aquests límits legals i els fets indiscutibles i notoris, les resolucions judicials no van tenir cap tipus d'inconvenient en legitimar aquesta arbitrarietat.

- Addueix que la Sala Civil tampoc podia ignorar el fet que la major part dels redactors de les resolucions judicials que pretén ara revisar van beneficiar-se, durant els anys posteriors, "*d'un impuls meteòric*" en les seves carreres professionals i malgrat aquests fets i les seves al·legacions en dret, tampoc ha tingut cap tipus d'escrúpol en inadmetre la demanda de revisió, fent completament seus els arguments continguts en les resolucions judicials recaigudes en la causa origen.

- D'això en dedueix que les resolucions judicials impugnades s'han de reputar com a parcials i abusives des d'un prisma estrictament constitucional perquè no estan emparades en absolut pel mandat del legislador, ni per la jurisprudència del mateix tribunal.

- Segons el seu parer, el Tribunal Constitucional no pot afirmar, com habitualment acostuma a indicar, que no es tracta d'un tribunal de cassació, ni d'un tribunal suprem, per tal de no voler entrar en el fons d'aquest recurs d'empara per quan el dret fonamental a obtenir una resolució fonamentada en Dret no faculta als tribunals ordinaris a fer allò que els vingui en gana, quan els vingui en gana, sinó que el dret fonamental a una resolució fonamentada en Dret implica un exercici exquisit, rigorós i tècnicament impecable per part dels tribunals sotmesos a la llei i a la Justícia de forma constant per tal de donar a cadascú allò que li pertoca (*iustitia est constans et perpetua voluntas lus suum cuique tribuendi*) si aquest exercici no compleix amb aquests requisits, cosa que passa en aquest cas i en altres casos que la seva representació processal ha tingut l'honor de representar davant aquest

Tribunal, les resolucions judicials en general i aquelles que, en particular, s'han recorregut davant aquest Tribunal incorren en una arbitrarietat i en un abús de dret i com a tals tenen una rellevància constitucional indiscutible i el Tribunal Constitucional té l'obligació moral i institucional d'entrar a valorar, des d'un prisma estrictament constitucional, si la fonamentació jurídica de l'aute impugnat de la Sala Civil i, per extensió, de la resta de resolucions judicials recaigudes en el marc de la causa de referència, infringeixen l'article 10.1 de la Constitució per tal de valorar si les argumentacions que s'exposen per part d'aquest recurrent són o no són tècnicament rigoroses i ajustades a dret per tal que aquest recurs d'empara acabi triomfant.

- Altrament, al·lega la vulneració del dret a un tribunal imparcial per tal com els magistrats, Srs. Vincent Anière, Carles Cruz Moratones i Alexandra Cornella Solà no s'han inhibit del coneixement de la causa de revisió, ja que eren coneixedors de les causes que la seva representació processal havia presentat contra ells.

- Retreu que no se li hagi notificat cap resolució informant de l'atribució del coneixement de la causa als magistrats esmentats. I també retreu que, malgrat les innumerables peticions de recusació contra aquests magistrats, cap d'elles hagi estat admesa a tràmit pel Tribunal Superior de Justícia, ni pel Tribunal Constitucional. I, en tercer lloc, retreu que se l'obligui a formular una recusació, quan allò que haurien de fer els magistrats és inhibir-se cas d'incórrer en qualsevol dels supòsits de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia.

- Així, cas que se li avancés que no hauria articulat en la forma legal la manca d'imparcialitat dels membres de la Sala Civil i que hagués hagut de procedir a formular l'oportuna recusació dels magistrats actuants (tal i com s'indica en l'aute d'aquest Tribunal del 15 de març del 2024, en el marc de la causa 2024-12-RE) considera que no és ajustat a dret, atès que el legislador no ha previst en el redactat de l'article 73 esmentat, cap facultat a favor d'aquests funcionaris públics a fi i efecte de facultar-los per tal de valorar la possibilitat de continuar o no amb les causes que tenen atribuïdes quan es donen qualsevol dels supòsits previstos en aquell article, sinó que en el redactat de la Llei el legislador ha establert un mandat imperatiu en el sentit que des del moment que el batlle i/o magistrat es troba incurs en qualsevol dels supòsits esmentats, neix de forma automàtica l'obligació d'abstenir-se, independentment que el batlle i/o magistrat sigui objecte o no d'una recusació per part d'una de les parts del procediment, atès que el dret fonamental a un jutge imparcial, reconegut a l'article 10 de la Constitució, té una rellevància constitucional indiscutible i superior a la valoració subjectiva que puguin arribar a efectuar el batlle i/o magistrat entorn a la seva idoneïtat o no idoneïtat per tal d'encarregar-se amb la deguda objectivitat d'una determinada causa.

- En el cas que ara ens ocupa, és un fet notori i indiscutible que els magistrats de la Sala Civil no disposaven de la deguda idoneïtat objectiva per tal de resoldre la causa de revisió quan van decidir no inhibir-se i van redactar els autes del 9 i del 30 de juliol del 2025.

- Precisa que la causa de la seva inhibició es troba en el fet que els tres magistrats de la Sala han estat objecte de vàries accions legals a instàncies de l'advocat sotasignat d'aquest escrit en el marc de la jurisdicció civil i administrativa, motiu pel qual a l'empara dels articles 73 i següents de la Llei qualificada de la Justícia, aquests magistrats s'havien d'inhibir de forma immediata en el marc d'aquesta causa des del seu coneixement, ja que havien incorregut en els supòsits d'abstenció previstos en l'article 73, apartats e), f), g) i h) de la Llei esmentada que estableixen com a causa d'inhibició dels batlles i magistrats el fet de tenir processos pendents amb qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats o els seus procuradors, haver estat denunciat, acusat o demandat per qualsevol part en el procés o els seus advocats i procuradors, tenir un interès directe o indirecte en el procés, tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb qualsevol part del procés o els seus advocats. A continuació, relaciona algunes de les accions legals interposades.

- En darrer terme sol·licita la recusació dels magistrats, Srs. Joan Manel Abril Campoy i Pere Pastor Vilanova, perquè considera que tenen un interès directe i personal en l'assumpte, ja que van formar part dels tribunals que van redactar les sentències en el marc de la causa civil d'origen 2-076/93.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades, que es reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte d'aquest recurs i que es retrotregui el procediment al moment en què es van produir les vulneracions al·legades. Així mateix, demana que s'acordi la recusació dels magistrats, Srs. Joan Manel Abril Campoy i Pere Pastor Vilanova, per tenir un interès directe i personal en l'assumpte, ja que van formar part dels tribunals que van redactar les sentències en el marc de la causa civil d'origen 2-076/93.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil recorda que el Codi de procediment civil preveu la possibilitat d'admetre o de no admetre la demanda de revisió (article 346 i, indirectament, el 347), la qual només s'admet si es compleixen els requisits establerts als articles 343 a 345 del mateix Codi.

- Constata que en aquest cas, els requisits no es compleixen perquè, com ja es va motivar, d'una banda, el recurrent no aporta cap element per acreditar, ni que sigui de manera indiciària, que hauria concorregut suborn, violència, prevaricació judicial o maquinació fraudulenta que hagués afectat el procés, i, d'altra banda, no es va respectar el termini de 3 mesos imposat per l'article 345.1 del Codi de procediment civil.

- Quant al fons i als elements per acreditar que s'està davant del supòsit de l'article 343 a) del Codi de procediment civil, els motius del recurs de reposició no fan més que confortar la motivació del seu aute anterior, ja que allò que fa el recurrent és tornar a exposar les mateixes consideracions jurídiques relatives als seus drets successoris per concloure que el fet de dictar sentències que no serien conformes a les seves consideracions seria el fonament de les "*gravíssimes presumpcions*", circumstància que aquesta Sala no hauria tingut en compte. Però aquest aparell argumental no pot portar a modificar la seva motivació al respecte, motivació que la va portar a constatar que no existia cap element concret per sustentar les afirmacions del recurrent en revisió, el qual segueix concloent que la situació que descriu i denuncia té "*l'aparença*" d'una situació de suborn, de violència, de prevaricació judicial o de maquinació fraudulenta.

- Pel que fa al termini de 3 mesos, imposat per l'article 345.1 del Codi de procediment civil, la Sala Civil constata que és en el marc del recurs de reposició que el recurrent intenta justificar que va interposar la demanda dins el termini, quan es va limitar a afirmar-ho en el seu escrit de demanda.

- Declara que cal recordar que l'article 345.1 del Codi de procediment civil disposa que, si no existeix una sentència penal ferma, el judici de revisió s'ha d'interposar dins els 3 mesos següents al dia que s'ha tingut coneixement de l'existència del motiu en què es fonamenta el mateix. Doncs bé, en el nostre cas el motiu invocat és el suborn, la violència, la prevaricació judicial o una maquinació fraudulenta que hagi afectat el procés. Per tant, el recurrent no pot pretendre fixar el moment en què va tenir coneixement d'aquest motiu quan li convé, sinó segons els elements concrets i objectius que permeten determinar en quin moment va realment conèixer que hauria existit suborn, violència, prevaricació judicial o maquinació fraudulenta.

- Per tant, la Sala Civil considera que l'afirmació d'acord amb la qual aquest moment seria quan el lletrat que ha redactat l'escrit de demanda de revisió es va encarregar dels interessos del recurrent està totalment fora de lloc. No es mereix cap més comentari al respecte.

- Tampoc es pot invocar útilment que el recurrent ignori el Dret doncs, d'una banda, aquesta circumstància no és una raó per no exercitar les accions que corresponen, i d'altra banda, perquè tenia una assistència lletrada en el moment en què es van dictar les sentències que pretén que es revisin.

- Quant a l'argument d'acord amb el qual el moment en què el recurrent va conèixer la possibilitat de presentar la demanda de revisió hauria sigut a principis o a mitjans del mes de juny del 2025, moment a partir del qual el termini de prescripció extintiva de la seva acció havia de començar a córrer, el mateix està vinculat a la seva anàlisi jurídica dels seus drets successoris, sobre la qual ja hem dit que s'havia de presentar fa 20 anys. Per tant, mantenim que si és tan evident com es pretén que els batlles i magistrats haurien jutjat *contra legem*, ja ho era al 2006 i al 2008 i, per tant, ho era al moment de l'entrada en vigor del Codi de procediment civil, val a dir, molt anteriorment al 25 de març

del 2025.

- Quant al fet que la carrera dels batlles i dels magistrats incriminats es va desenvolupar durant un llarg període, és una evidència, però també ho és el fet que fa més de 3 mesos que els mateixos són professionals reconeguts del Dret i que van obtenir el corresponent reconeixement, i que, per tant, el dies *a quo* del termini de 3 mesos no es pot fixar de cap manera en una data posterior al 25 de març del 2025 si es té en compte aquest criteri per determinar en quin moment el recurrent en revisió ha tingut coneixement del motiu de revisió.

- Finalment, la Sala Civil destaca que en cap moment va aixecar una prescripció relativa a una acció sobre els drets successoris del recurrent, sinó que va verificar si la demanda respectava el termini de 3 mesos imposat per la Llei, cosa que és totalment diferent. Per tant, tota l'argumentació del recurrent sobre la institució de la prescripció no té cabuda.

- Per tots aquests motius, desestima el recurs de reposició.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El motiu principal d'aquest recurs d'empara es basa en el caràcter pretesament erroni i inequitable de les resolucions judicials que han estat adoptades amb anterioritat a la seva presentació, és a dir, els autes de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia dels dies 9 i 30 de juliol del 2025. El recurrent estima que s'han vulnerat els seus drets protegits a l'article 10 de la Constitució i, més concretament, els drets a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei.

Per altressí, el recurrent ha sol·licitat la recusació dels magistrats constitucionals, Srs. Joan Manel Abril Campoy i Pere Pastor Vilanova.

3.2. Compte tingut de la coincidència substancial entre la recusació esmentada i el fons de l'assumpte, el Tribunal ha decidit resoldre conjuntament ambdues qüestions. En efecte, el motiu principal del judici de revisió (i de revocació) de la sentència del Tribunal de Batlles del 27 de març del 2006 i de la sentència de la Sala Civil del 14 de febrer del 2008 rau en la suposada prevaricació

o suborn dels batlles i magistrats que, en el passat, van intervenir en la causa civil 2-076/93, entre els quals figuren dos magistrats actuals del Tribunal Constitucional (Srs. Joan Manel Abril Campoy i Pere Pastor Vilanova).

Efectivament, com s'ha assenyalat anteriorment en l'antecedent 1.1, el magistrat, Sr. Pere Pastor Vilanova, va intervenir com a batlle (juntament amb els Srs. Jaume Tor Porta i Jordi París Aguiló) en el Tribunal de Batlles que va condemnar, el 27 de març del 2006, a la germana de l'avui recurrent a satisfer-li l'import de 4.000,00 €, més altres quantitats a determinar en període d'execució de sentència. Aquesta sentència va ser confirmada, molt substancialment, per una sentència posterior de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 14 de febrer del 2008, sent aleshores ponent el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy. Aquesta darrera sentència va ser objecte, en el seu moment, d'un recurs d'empara, el qual va ser inadmès a tràmit pel Tribunal Constitucional mitjançant un aute del 15 de juliol del 2008, recaigut en la causa 2008-15-RE (composat pels magistrats Srs. Carles Viver Pi-Sunyer, Pierre Subra de Bieusses i Didier Maus) i ratificat per un altre aute del 6 d'octubre del mateix any (composat pels magistrats Srs. Carles Viver Pi-Sunyer, Pierre Subra de Bieusses, Didier Maus i Miguel Herrero de Miñón). Enlloc consta que aquesta darrera resolució fos objecte d'un recurs prop del Tribunal Europeu dels Drets Humans. La sentència de la Sala Civil del 14 de febrer del 2008 és, per consegüent, ferma i gaudeix de l'autoritat de cosa jutjada.

Doncs bé, ni més ni menys que 17 anys després, el recurrent va adreçar a la Sala Civil una demanda de revisió i de revocació de les repetides sentències del 27 de març del 2006 i del 14 de febrer del 2008, al·legant, principalment, que aquestes van ser adoptades amb una total i absoluta arbitrarietat en detriment seu. L'interessat addueix un suborn judicial (per part de la Sra. Rosalia Rossell Vilaginés), com també violència, prevaricació judicial o una maquinació fraudulenta dels batlles i dels magistrats que hi van intervenir, els quals van ser gratificats posteriorment, mitjançant "*alts reconeixements socials i professionals*" i una "*meteòrica promoció professional i social*", especialment els jutges, Sr. Jaume Tor Porta (promogut magistrat del Tribunal Superior de Justícia), Sr. Jordi París Aguiló (al qual li va ser adjudicada una plaça de notari), Sr. Pere Pastor Vilanova (promogut magistrat del Tribunal Europeu dels Drets Humans i, posteriorment, del Tribunal Constitucional) i, Sr. Joan Manel Abril Campoy (nomenat president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i, posteriorment, magistrat del Tribunal Constitucional).

La demanda de revisió va ser inadmesa a tràmit per la Sala Civil, principalment, per manca de prova sobre les acusacions formulades i per l'extemporaneïtat de l'acció promoguda pel recurrent.

3.3. La qüestió relativa a la recusació de dos magistrats constitucionals requereix un acurat examen previ. Els motius de rebuig exposats pels recusats coincideixen amb aquells que ara el Tribunal desenvoluparà, amb major extensió.

De bell antuvi, cal recordar que correspon al Ple del Tribunal Constitucional decidir jurisdiccionalment

sobre les recusacions interposades contra els magistrats constitucionals (article 23 c) de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), que el Ple del Tribunal Constitucional queda constituït pels seus quatre magistrats (article 22.1 de la mateixa Llei), que la Llei exigeix la intervenció d'almenys tres magistrats per a la seva constitució (article 22.2), que la recusació només es pot dirigir contra el magistrat ponent (article 40) i que no existeixen magistrats constitucionals suplents en dret andorrà.

Ja hem dit que la recusació es presenta contra dos magistrats del Tribunal Constitucional, és a dir, contra la seva meitat, per tenir "*un interès directe i personal en l'assumpte*". Davant d'aquesta situació inèdita, escau respondre a tres preguntes distintes: a) contra quins magistrats es pot dirigir una demanda de recusació; b) quina composició del Ple decideix sobre la seva recusació; i, c) quin nivell de prova és exigible a la part que recusa.

Sobre contra quins magistrats es pot dirigir la demanda de recusació

La Llei qualificada del Tribunal Constitucional només admet la recusació del magistrat ponent. Tot i aquesta previsió legal, el Tribunal considera que tots els magistrats constitucionals són susceptibles de ser recusats als efectes de fer efectius els drets constitucionals -i, per tant, superiors- a la jurisdicció, al procés degut i al recurs efectiu. Per consegüent, l'examen de la recusació dels dos magistrats és procedent.

Sobre la composició del Ple que decideix sobre la recusació

Sobre aquest punt, la Llei és prou clara. La norma legal exigeix un quòrum mínim de tres magistrats. Als efectes de conciliar, respectuosament, el manament de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional amb els repetits drets constitucionals a la jurisdicció, al procés degut i al recurs efectiu, el Ple ha adoptat, de forma excepcional, en el cas que ens ocupa, la solució següent.

El magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova, va informar verbalment (i desfavorablement) al Ple del Tribunal sobre la petició de recusació adreçada contra ell, els altres membres (Srs. Joan Manel Abril Campoy, Josep-D. Guàrdia Canela i Jean-Yves Caullet) van deliberar fora de la seva presència. El Ple va desestimar la sol·licitud esmentada. Seguidament, ho va fer el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy (informant desfavorablement) en idèntiques condicions, el Ple sent format aleshores pels magistrats, Srs. Josep-D. Guàrdia Canela, Jean-Yves Caullet i Pere Pastor Vilanova. Aquesta segona demanda de recusació va ser igualment desestimada.

Aquesta tramitació va ser avalada pel Tribunal Europeu dels Drets Humans (d'ara endavant TEDH) en la seva sentència Debled c/ Bèlgica del 22 de setembre de 1994 (§37). A l'ensems, el TEDH ha inadmès a tràmit, fa poc temps, una demanda dirigida contra Espanya (decisió de Comitè, Costa i Rosselló c/ Espanya del 3 d'abril del 2025, núm. 28054/24, §17 i §37). El demandant discutia, entre altres aspectes, la compatibilitat amb el dret a un procés degut, de la presència dins el Ple del Tribunal Constitucional espanyol (composat d'11 magistrats) de 7 magistrats recusats, els quals van intervenir dins la discussió sobre la seva pròpia recusació (*Pleno. Auto 75/2022, de 27 d'abril del 2022*). Aquest mecanisme -potser més rigorós que l'emprat per aquest Tribunal- va estar doncs avalat pel TEDH.

Sobre quin nivell de prova esdevé exigible a la part que recusa

És un requisit imprescindible que l'escrit en què es formuli la recusació expressi, de manera concreta i clara, una causa de recusació d'aquelles que estan previstes legalment, amb una exposició dels motius en què es fonamenti i acompanyada d'un principi de prova. En efecte, cas de no ser exigent amb el nivell de prova, hi ha un risc important de col·lapse o de paralització del Tribunal Constitucional, totalment contrari amb els drets constitucionals a la jurisdicció, a un procés degut i a un recurs efectiu. I aquest risc esdevé encara més important en un Estat de petites dimensions com el nostre i on, a més, no existeix la figura -com a Espanya per exemple- del magistrat constitucional suplent. Aquesta singularitat institucional exigeix, per tant, una aplicació restrictiva dels motius de recusació que promouen les parts en el marc del recurs d'empara (veure, *mutatis mutandis*, les sentències del TEDH: A. K. c/ Liechtenstein del 9 de juliol del 2015, § 82 i Nicholas c/ Xipre del 9 de gener del 2018, § 63). Aquest Tribunal considera, per consegüent, que l'exigència de neutralitat judicial, reconeguda a l'article 10 de la Constitució, no pot ser interpretada d'una manera que faci impossible l'exercici de les competències jurisdiccionals constitucionals.

3.4. Efectuades aquestes consideracions generals, cal precisar que el recurs d'empara no es dirigeix contra la sentència del Tribunal de Batlles del 27 de març del 2006 i/o la sentència de la Sala Civil del 14 de febrer del 2008 (adoptades fa més de 17 anys), sinó contra la inadmissió a tràmit del judici de revisió. I no es pot fer altra cosa que constatar que els magistrats constitucionals recusats no van participar mai en la seva adopció, de manera que no tenen cap interès directe, ni personal en l'assumpte i, si fos el negat cas, ho seria exclusivament a resultes de la inaudita estratègia processal del recurrent. En qualsevol cas, la imparcialitat dels magistrats constitucionals es presumeix sempre.

3.5. Evacuat l'incident de recusació, recordarem que el recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància, ni en un tribunal suprem; i que l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article

10 de la Constitució. I cal constatar que l'aute de la Sala Civil no presenta, en absolut, cap d'aquestes carències.

La Sala Civil ha fonamentat la seva inadmissió en dos motius: la manca de prova sobre la pretesa prevaricació o suborn dels batlles i magistrats que van adoptar les dues sentències abans ressenyades i l'extemporaneïtat de l'acció promoguda pel recurrent.

Sense necessitat d'estendre's en el segon motiu, es coincideix amb la Sala Civil que el recurrent "*no aporta cap element per acreditar, ni sigui de manera indiciària, que hauria concorregut el suborn, la violència, la prevaricació judicial o una maquinació fraudulenta que hagi afectat el procés*" (FD Tercer). A defecte de prova sobre aquest punt essencial, aquest argument per justificar la inadmissió està suficientment raonat i, en qualsevol cas, és plenament compatible amb el cànon de constitucionalitat emprat per aquest Tribunal en casos similars, sense que esdevingui necessari exigir a la Sala Civil un raonament més extens.

3.6. El recurrent també fa valer que s'ha vulnerat el seu dret a un tribunal imparcial, ja que els magistrats, Srs. Vincent Anière, Carles Cruz Moratones i Alexandra Cornella Solà, no s'havien inhibit del coneixement del judici de revisió i que no se li havia notificat cap resolució informant-lo de l'atribució del coneixement de la causa als magistrats esmentats.

Quant al primer punt, és doctrina d'aquest Tribunal que "*si un jutge no s'absté expressament, ho fa normalment perquè considera que no es troba immers en cap supòsit d'incompatibilitat. I aquesta decisió judicial implícita subsisteix a defecte d'exercici, en temps útil, dels mecanismes protectors que instaura la llei a favor del justiciable, especialment la demanda de recusació que es tramita exclusivament en seu judicial*" (veg. la sentència del 13 de març del 2025 recaiguda en la causa 2024-68-RE). Per tant, res privava al recurrent de recusar els magistrats corresponents, però no ho va fer, de manera que ara no pot prevaldre's del seu propi deixament.

Pel que fa a la notificació de la composició de la Sala que va jutjar el judici de revisió en l'aute del 9 de juliol del 2025, és cert que aquesta notificació sembla no existir. Però aquesta mancança no és suficient aquí per considerar vulnerat el dret a un tribunal imparcial i això per dues raons poderoses: primer, perquè desconeixem quins greuges exactes s'imputen als magistrats ara "*recusats*", ja que el recurrent es limita a invocar motius generals i genèrics (és a dir, les demandes que s'havien presentat contra ells i cita l'expedient civil TSJC-0000195/2023 on aquest Tribunal no constata cap detall al respecte), i, segon, perquè el recurrent no va realitzar cap queixa sobre aquest particular en el seu escrit de recurs de reposició adreçat contra el mencionat aute del 9 de juliol del 2025 (signat pels mateixos magistrats), de manera que no va exhaurir les vies de recurs ordinàries segons exigeix l'article 74.4 de la Llei qualificada de la Justícia.

Així les coses, les al·legacions del recurrent no poden prosperar.

3.7. Les consideracions exposades en els fonaments de dret anteriors justifiquen la inadmissió a tràmit del recurs d'empara per manca manifesta de contingut constitucional (article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar la recusació formulada per la representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés respecte del Sr. Pere Pastor Vilanova.

2. Desestimar la recusació formulada per la representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés respecte del Sr. Joan Manel Abril Campoy.

3. No admetre a tràmit el recurs d'empara presentat per la representació processal del Sr. Roger Rossell Vilaginés contra els autes del 9 i del 30 de juliol del 2025, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

4. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

5. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de novembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy — President

Pere Pastor Vilanova — Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela — Magistrat

Jean-Yves Caullet — Magistrat